

Persbericht

vivalis.brussels

Armoede en ongelijkheid in Brussel: de seinen meer dan ooit op rood

In het Brussels Gewest leefde in 2023 28 % van de bevolking onder de armoederisicogrens, tegenover 8 % in Vlaanderen en 15 % in Wallonië. De sociale ongelijkheden in de hoofdstad zijn bijzonder uitgesproken en worden versterkt door huisvestingsuitgaven. Sommige Brusselaars moeten zien te overleven met slechts 9 euro per dag, zo blijkt uit de laatste Welzijnsbarometer gepubliceerd door het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel, de studiedienst van Vivalis.

Meer dan één op de vier Brusselaars leeft in armoede (wat voor alleenstaanden neerkomt op een inkomen van € 1 450 of minder). Daarnaast is een aanzienlijk aantal mensen dat in bestaansonzekerheid leeft onzichtbaar in de statistieken: het Brussels Gewest herbergt op haar beperkte grondgebied namelijk een groot deel van de mensen zonder papieren in België, ofwel minstens 50 000 mensen.

Hoewel het armoederisicocijfer al jaren relatief stabiel blijft, wijzen een aantal indicatoren op een verslechtering van de sociale situatie in de hoofdstad. Ter illustratie:

- Het aantal ontvangers van een leefloon is gestegen van 28 479 mensen in 2013 naar 45 135 in 2023, een stijging van 58 %;
- Het aantal dak- en thuisloze personen is verviervoudigd sinds 2008. Tijdens de nacht van 8 november 2022 heeft Bruss'help niet minder dan 7 134 mensen geteld door, waarvan 34 % in de publieke ruimte of in noodopvang;
- De kloof tussen het gemiddeld belastbaar inkomen van de Brusselaars en dat van de andere twee gewesten en het Belgisch gemiddelde blijft groeien: in 2020 lag het gemiddeld belastbaar inkomen van de Brusselaars 20 % lager dan het nationaal gemiddelde, terwijl dit in 2000 nog 10 % was. De kloof is dus verdubbeld!

Meer armen en meer rijken in Brussel

Ook de sociale ongelijkheden zijn meer uitgesproken in de hoofdstad: de armen zijn er armer en de rijken rijker. Ter illustratie, de 10 % van de bevolking met de laagste inkomens van het Brussels gewest beschikt over een inkomen per persoon van minder dan € 985/maand (voor België in zijn geheel is dat minder dan € 1 250/maand). Aan het andere uiteinde, beschikken de 10 % meest welgestelden in het Brussels gewest over een inkomen van meer dan € 4 120/maand per persoon (tegenover meer dan € 3 735/maand voor heel België). Deze situatie is deels te wijten aan het stedelijk karakter van het gewest in vergelijking met de andere twee gewesten, maar niet uitsluitend, omdat zelfs in vergelijking met de andere steden in het land de ongelijkheden groter zijn in Brussel.

Huisvesting weegt op een onhoudbaar budget: de armsten moeten rondkomen met 9 euro per dag

Het gewicht van huisvestingsuitgaven binnen het budget van de Brusselaars versterkt de ongelijkheden nog verder: de 10 % Brusselaars met de laagste inkomens besteden meer dan 45 % van hun inkomen aan huisvestingsuitgaven, terwijl dat nauwelijks meer dan 10 % is voor de Brusselaars met de hoogste inkomens. Na betaling van de huisvestingskosten variëren de beschikbare inkomens per persoon van 9 euro per dag voor de minstbedeelden tot 100 euro per dag voor de meest bevoordeelden.

De Belgen van niet-Europese origine zijn over het algemeen het armst

Brussel is een toegangspoort voor zowel rijke als arme internationale migratie (internationale instellingen, tertiaire sector en tewerkstelling van hoogopgeleide profielen...) De meerderheid van de 20 % rijkste Brusselaars zijn afkomstig uit een lidstaat van de Europese Unie (EU-27) of zijn Belgen van Belgische origine. Omgekeerd zijn de overgrote meerderheid van de 20 % Brusselaars met de laagste inkomens Belgen van niet-Europese origine of met een niet-Europese nationaliteit. Het gemiddelde inkomen van Europese burgers is het hoogst, namelijk twee keer zo hoog als dat van Belgen van niet-Europese afkomst die over het laagste gemiddeld inkomen beschikken.

Armoede en grote gezinnen

Tot slot lopen grote gezinnen in het Brussels Gewest een bijzonder risico op armoede. Meer dan een kwart van de mensen die onder de armoederisicogrens leven, wonen in huishoudens van vijf personen of meer. Bovendien maken zes op tien kinderen aanspraak op een sociale toeslag op de kinderbijslag in het Brussels Gewest. Dit aandeel loopt zelf op tot 80 % in Sint-Joost-ten-Node en 77 % in Sint-Jans-Molenbeek.

De Welzijnsbarometer van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad (vivalis.brussels) getuigt dus van een moeilijke globale sociaaleconomische context, post-COVID- en energiecrisis, met op de achtergrond de toevlucht van Oekraïense vluchtelingen en de opvangcrisis; en dit, ten tijde van bijzonder grote ongelijkheden onder de bevolking.

"Het is absoluut noodzakelijk om het aanbod van zorg- en welzijnsdiensten in Brussel te versterken. Dat blijkt eens te meer uit de Welzijnsbarometer 2023. Daarbij moeten we rekening houden met de specifieke behoeften van de bevolking, op basis van de territoriale verankering van de betrokken diensten. Het doel: meer gelijkheid tussen de Brusselaars om het welzijn van iedereen te garanderen, vooral in de meest kansarme wijken," aldus de Brusselse Minister voor Gezondheid en Sociale Actie.

Via deze link vindt u de Welzijnsbarometer en een samenvatting:

<https://www.vivalis.brussels/nl/nieuws/welzijnsbarometer-2023>

Perscontact Vivalis:

Frédéric Pellissier

fpellissier@ccc.brussels - 0486 94 52 51

Contact Observatorium voor Gezondheid en Welzijn:

Marion Englert

marion.englert@vivalis.brussels - 0485 490 960

Over het Observatorium: het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad is de studiedienst van Vivalis (voorheen Diensten van het Verenigd College). De missie van het Observatorium bestaat erin informatie- en onderzoekswerk uit te voeren, een algemeen beeld te schetsen en inzicht te verschaffen in specifieke aspecten van de huidige situatie op het vlak van gezondheid en armoede in het Brusselse Gewest, alsook de manier waarop de algemene situatie evolueert in de tijd. Op die manier draagt het bij tot de missie van Vivalis, dat een fundamentele rol speelt in het Brusselse gewest op het vlak van gezondheid en bijstand aan personen.

Over vivalis.brussels: vivalis.brussels (voorheen: de Diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) speelt een cruciale rol in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het gebied van gezondheid en bijstand aan personen. Vivalis.brussels is bevoegd voor personen (de Brusselaars en iedereen die in Brussel gebruikmaakt van de diensten van instellingen voor gezondheid en bijstand aan personen) en voor meer dan driehonderd tweetalige instellingen en diensten (ziekenhuizen, OCMW's, diensten voor zorg en opvang, enz.) in die sectoren.

Geen berichten meer ontvangen van ons? Klik [hier](#).